

C/2023/1223

21.12.2023

P9_TA(2023)0216

Porušování právního státu a základních práv v Maďarsku a zmrazené finanční prostředky EU**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 1. června 2023 o porušování zásad právního státu a základních práv v Maďarsku a o zmrazení finančních prostředků EU (2023/2691(RSP))**

(C/2023/1223)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), zejména na článek 2, čl. 4 odst. 3 a čl. 7 odst. 1 této smlouvy,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ⁽¹⁾ (dále jen „nařízení o podmíněnosti“),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost ⁽²⁾ (nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky ⁽³⁾ (nařízení o společných ustanoveních),
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a na protokoly k této úmluvě,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
- s ohledem na mezinárodní dohody Organizace spojených národů a Rady Evropy o lidských právech,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 12. září 2018 o návrhu, který vybízí Radu, aby podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Unie založena ⁽⁴⁾, a na usnesení ze dne 15. září 2022 o návrhu rozhodnutí Rady, kterým se podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii stanovuje, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Unie založena ⁽⁵⁾,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 16. ledna 2020 a 5. května 2022 o probíhajících slyšeních podle čl. 7 odst. 1 SEU týkajících se Polska a Maďarska ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2022 o posouzení dodržování podmínek v oblasti právního státu podle nařízení o podmíněnosti ze strany Maďarska a aktuálním stavu maďarského plánu pro oživení a odolnost ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.⁽³⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 66.⁽⁵⁾ Úř. věst. C 125, 5.4.2023, s. 463.⁽⁶⁾ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 91; Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 147.⁽⁷⁾ Úř. věst. C 167, 11.5.2023, s. 74.

- s ohledem na dopis vedoucích představitelů pěti politických skupin Evropského parlamentu ze dne 23. dubna 2023 týkající se návrhu zákona zaměřeného na učitele a zákona o oznamovatelích,
 - s ohledem na kapitoly týkající se Maďarska ve výročních zprávách Komise o právním státu, zejména na tyto kapitoly z roku 2021 a 2022,
 - s ohledem na připomínky vyšetřovací mise Výboru pro rozpočtovou kontrolu uskutečněné v Maďarsku ve dnech 15. až 17. května 2023,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, a že tyto hodnoty jsou stanoveny v článku 2 Smlouvy o EU, odrážejí se v Listině a jsou součástí mezinárodních dohod o lidských právech;
- B. vzhledem k tomu, že podle článku 49 Smlouvy o EU Unie sdružuje státy, které se svobodně a dobrovolně zavázaly k dodržování společných hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU;
- C. vzhledem k tomu, že dodržování hodnot uvedených v článku 2 SEU členským státem je podmínkou požívání všech práv vyplývajících z uplatňování Smluv na tento členský stát; vzhledem k tomu, že se Maďarsko samo přihlásilo k hodnotám zakotveným v článku 2 SEU; vzhledem k tomu, že každé zřejmé nebezpečí závažného porušení hodnot zakotvených v článku 2 SEU členským státem se netýká pouze tohoto jednotlivého členského státu, ale má také obrovský dopad na ostatní členské státy, na vzájemnou důvěru mezi nimi a na samotnou podstatu Unie a základních práv jejích občanů;
- D. vzhledem k tomu, že oblast působnosti článku 7 SEU není omezena na povinnosti vyplývající ze Smluv, jak je stanoveno v článku 258 Smlouvy o fungování Evropské unie; vzhledem k tomu, že Unie může posoudit existenci zřejmého rizika závažného porušení společných hodnot v oblastech spadajících do pravomoci členských států;
- E. vzhledem k tomu, že situace v oblasti právního státu se v Maďarsku v důsledku systematické činnosti jeho vlády již několik let zhoršuje; vzhledem k tomu, že tato situace nebyla dostatečně řešena, mnohé obavy přetrvávají a stále vzniká mnoho nových problémů; vzhledem k tomu, že to má negativní dopad na image EU i na její efektivitu a důvěryhodnost při obraně základních práv, lidských práv a demokracie na celém světě; vzhledem k tomu, že tento problém je třeba řešit společným postupem na úrovni EU;
- F. vzhledem k tomu, že uplatňování zvláštních právních režimů umožnilo maďarské vládě vydávat po dobu více než tří let pod záminkou různých výjimečných okolností mimořádné dekrety; vzhledem k tomu, že maďarská vláda využívala zvláštních právních režimů již před pandemií COVID-19; vzhledem k tomu, že v Maďarsku byl v reakci na válku na Ukrajině vyhlášen stav nebezpečí, který byl nedávno prodloužen;
- G. vzhledem k tomu, že maďarská vláda i nadále vydává řadu mimořádných dekretů, které mají jen málo společného s důvody, na jejichž základě byl stav nebezpečí zaveden; vzhledem k tomu, že například dne 27. dubna 2023 vydala maďarská vláda mimořádný dekret, který stanoví, že místní orgány nejsou povinny zajistit, aby se občané osobně účastnili obecních veřejných slyšení;
- H. vzhledem k tomu, že dne 2. března 2023 předložila maďarská vláda návrh zákona o právním postavení osob zaměstnaných ve veřejném vzdělávání a o změně některých souvisejících zákonů, které výrazně omezují právo učitelů na svobodu projevu a jejich pracovní a sociální práva;
- I. vzhledem k tomu, že dne 3. května 2023 přijalo maďarské Národní shromáždění balíček reforem soudnictví bez řádné parlamentní kontroly nebo veřejné konzultace; vzhledem k tomu, že tento balíček nijak nepřezkoumává nedávné případy politických jmenování osob na pozice na nejvyšší úrovni soudního systému země;

- J. vzhledem k tomu, že rozhodnutí, včetně nominací, týkající se fungování nového maďarského Úřadu pro prověřování bezúhonnosti by měla být transparentní a nezávislá, aby se předešlo pochybnostem o jeho legitimitě; vzhledem k tomu, že první výroční zpráva tohoto úřadu plně nezohlednila všechny příspěvky zúčastněných stran týkající se závažnosti systémové korupce při správě finančních prostředků EU v Maďarsku;
- K. vzhledem k tomu, že po letech výzev, aby Maďarsko provedlo směrnici (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie⁽⁸⁾, do svých vnitrostátních právních předpisů, Komise dne 15. února 2023 podala u Soudního dvora EU na Maďarsko žalobu, neboť tak dosud neučinilo; vzhledem k tomu, že dne 11. dubna 2023 maďarské Národní shromáždění nakonec přijalo nové právní předpisy, jejichž cílem je nahradit zákon o ochraně oznamovatelů z roku 2013 a provést směrnici (EU) 2019/1937 do vnitrostátního práva; vzhledem k tomu, že změny zahrnovaly ustanovení, která občanům umožňují hlásit činnosti, které jsou v rozporu s maďarským způsobem života a se základním zákonem, jako jsou činnosti porušující „ústavně uznávanou úlohu manželství a rodiny“; vzhledem k tomu, že tento zákon byl poté maďarským prezidentem vrácen maďarskému Národnímu shromáždění; vzhledem k tomu, pokud by byl tento zákon přijat v zamýšlené podobě, legitimizoval by otevřenou diskriminaci a vážně ohrozil práva osob LGBTIQ+ a svobodu projevu všech osob v Maďarsku; vzhledem k tomu, že Národní shromáždění dne 23. května 2023 zákon přijalo poté, co odstranilo kontroverzní ustanovení;
- L. vzhledem k tomu, že nezávislé sdělovací prostředky a organizace občanské společnosti informovaly o prudkém nárůstu nadměrného používání síly a svévolného zadržování ze strany maďarské policie během nedávných protestů, zejména vůči nezletilým osobám a zvoleným politikům;
- M. vzhledem k tomu, že dne 15. prosince 2022 Rada přijala prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/2506 o opatřeních na ochranu rozpočtu Unie před porušováním zásad právního státu v Maďarsku⁽⁹⁾; vzhledem k tomu, že tato opatření zahrnují pozastavení 55 % rozpočtových závazků v rámci tří operačních programů politiky soudržnosti a dále zákaz uzavírat právní závazky s jakoukoli veřejně prospěšnou fondací zřízenou na základě maďarského zákona IX z roku 2021 nebo s jakýmkoli subjektem, který je takovou veřejně prospěšnou fondací vlastněn; vzhledem k tomu, že Maďarsko by mělo Komisi do 16. března 2023 a následně každé tři měsíce informovat o provádění nápravných opatření, k nimž se zavázalo prostřednictvím své druhé odpovědi Komisi, včetně dodatečných závazků uvedených v dopise Maďarska ze dne 13. září 2022;
- N. vzhledem k tomu, že v únoru 2023 maďarská vláda iniciovala odstoupení několika vládních ministrů z rad veřejně prospěšných fondací, které dohlíží na fungování klíčových univerzit; vzhledem k tomu, že tito ministři byli v netransparentním procesu nahrazeni dalšími politicky jmenovanými osobami s úzkými vazbami na stávající vládnoucí stranu; vzhledem k tomu, že dosud nebyla navržena žádná opatření k úplnému obnovení akademické svobody v Maďarsku;
- O. vzhledem k tomu, že v letech 2017 až 2021 bylo v souvislosti s evropskými strukturálními a investičními fondy a se zemědělskými fondy a fondy pro rozvoj venkova zjištěno celkem 1 993 případů nesrovnalostí, a to podvodného i nepodvodného charakteru, čímž se Maďarsko umístilo na šestém místě v počtu těchto případů mezi členskými státy EU; vzhledem k tomu, že ve stejném období Evropský úřad pro boj proti podvodům uzavřel 26 šetření týkajících se zneužití finančních prostředků EU a vydal doporučení k vymáhání finančních prostředků; vzhledem k tomu, že se jedná o nejvyšší počet uzavřených šetření v rámci všech členských států; vzhledem k tomu, že audity Komise za období 2014–2020 vedly k 13 žádostem o nápravná opatření a postupy přerušení a k jednomu rozhodnutí o pozastavení a k finančním opravám v odhadované výši 1,48 miliardy EUR;
- P. vzhledem k tomu, že odmítavý postoj maďarských orgánů k účasti na posílené spolupráci na zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce brání tomuto úřadu ve vyšetřování podvodů a špatného hospodaření s finančními prostředky EU v Maďarsku, a vytváří tak další rizika pro řádnou finanční správu finančních prostředků EU;
- Q. vzhledem k tomu, že dne 15. prosince 2022 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Maďarska, které stanoví několik milníků, jichž je třeba dosáhnout před předložením první žádosti o platbu;

⁽⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

⁽⁹⁾ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2506 ze dne 15. prosince 2022 o opatřeních na ochranu rozpočtu Unie před porušováním zásad právního státu v Maďarsku (Úř. věst. L 325, 20.12.2022, s. 94).

- R. vzhledem k tomu, že nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu je jediným sekundárním právním předpisem EU, který spojuje dodržování zásad právního státu s přístupem k finančním prostředkům EU; vzhledem k tomu, že dne 22. prosince 2022 přijala Komise dohodu o partnerství s Maďarskem, jejíž součástí je podrobný plán na zlepšení správní kapacity Maďarska a řešení problémů, jako je transparentnost zadávání veřejných zakázek a hospodářská soutěž v této oblasti, prevence, odhalování a náprava korupce, podvodů a střetu zájmů a budování kapacit příjemců finančních prostředků v rámci politiky soudržnosti a kapacit partnerů; vzhledem k tomu, že Komise schválila také několik operačních programů, přičemž odkázala na několik horizontálních a tematických základních podmínek; vzhledem k tomu, že Komise dospěla k závěru, že Maďarsko v současné době neplní horizontální základní podmínku, která vyplývá z Listiny, a to pokud jde o nezávislost soudnictví a ustanovení několika zákonů, která vážně ohrožují práva komunity LGBTIQ+, akademickou svobodu a právo na azyl; vzhledem k tomu, že Maďarsko ve svém vlastním hodnocení dospělo k závěru, že neplní dostatečně některé tematické základní podmínky, zejména v souvislosti se svým vnitrostátním strategickým rámcem pro genderovou rovnost, vnitrostátním strategickým politickým rámcem pro sociální začleňování a snižování chudoby a se svým vnitrostátním strategickým politickým rámcem pro začleňování Romů; vzhledem k tomu, že Komise to vzala na vědomí; vzhledem k tomu, že mají-li být výdaje hrazeny z rozpočtu EU, musí být horizontální i tematické základní podmínky dodrženy během celého programového období;
- S. vzhledem k tomu, že Maďarsko je jedním z největších čistých příjemců finančních prostředků EU; vzhledem k tomu, že podle Komise lze riziko ohrožující řádné finanční řízení rozpočtu EU považovat za závažné s ohledem na závažnost nesrovnalostí zjištěných v maďarských veřejných zakázkách, zejména pokud jde o zvýšený počet veřejných zakázek s jediným uchazečem;
- T. vzhledem k tomu, že Maďarsko se zavázalo plnit příslušná doporučení evropského semestru pro jednotlivé země, která jsou uvedena obzvláště v doporučení Rady ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2022, kterým se vydává stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2022 ⁽¹⁰⁾, že se dále zavázalo zlepšit výsledky vzdělávání, jakož i kvalitu a transparentnost rozhodovacího procesu prostřednictvím účinného sociálního dialogu, kontaktů s ostatními zúčastněnými stranami a pravidelných posouzení dopadů;
1. připomíná zjištění, obavy a doporučení, které uvedl ve svých předchozích usneseních o Maďarsku, zejména ve 12 oblastech zmíněných v usneseních ze dne 12. září 2018 a 15. září 2022; kritizuje záměrné a systematické snahy maďarské vlády o ohrožení základních hodnot EU, které jsou zakotveny v článku 2 SEU; připomíná, že maďarská vláda nese odpovědnost za obnovu souladu s právem EU a hodnotami zakotvenými v článku 2 SEU;
2. je hluboce znepokojen tím, že od přijetí usnesení Evropského parlamentu dne 15. září 2022 se situace v oblasti právního státu a základních práv v Maďarsku ještě zhoršila, zejména v souvislosti s několika právními předpisy, které byly přijaty netransparentním způsobem bez dostatečné možnosti uspořádat parlamentní rozpravy a předložit pozměňovací návrhy a bez smysluplné veřejné konzultace; dále je znepokojen opakovaným a nepatřičným vyhlašováním „stavu ohrožení“, zneužíváním ochrany oznamovatelů k oslabování práv osob LGBTIQ+ a svobody projevu, omezováním postavení učitelů a porušováním jejich sociálních a pracovních práv, což ohrožuje akademickou svobodu;
3. odsuzuje komunikační kampaně maďarské vlády, které jsou namířeny proti EU a jsou součástí strategie této vlády spočívající v odvedení pozornosti od nedodržování hodnot zakotvených v článku 2 SEU a od systémové korupce; domnívá se, že tyto kampaně ještě více poškozují důvěru mezi EU a Maďarskem a vyžadují náležitou reakci Komise;
4. s ohledem na nadcházející volby do Evropského parlamentu a místní volby v roce 2024 vyjadřuje politování nad tím, že dosud nebyla v praxi provedena doporučení uvedená v závěrečné zprávě Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva týkající se jeho volební pozorovatelské mise k maďarským parlamentním volbám a referendu ze dne 3. dubna 2022; naléhavě vyzývá maďarskou vládu, aby způsob, jakým vede volby, uvedla do souladu se závazky OBSE a dalšími mezinárodními povinnostmi a normami pro demokratické volby;

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 136.

5. zdůrazňuje, že právní stát má klíčový význam pro fungování jednotného trhu v EU; zdůrazňuje, že maďarské orgány musí jednotlivcům, podnikům a místním a regionálním orgánům zaručit rovné možnosti přístupu k finančním prostředkům EU a musí zajistit nezávislý soudní dohled a pro podniky nestranné a účinné mechanismy pro podávání stížností; je mimořádně znepokojen tím, že pilíře právního státu, zejména zákaz svévolného uplatňování výkonných pravomocí, jsou v Maďarsku pod silným tlakem; zdůrazňuje, že to vedlo ke vzniku prostředí diskriminace a strachu, které je v rozporu s pilíři jednotného trhu a vážně ohrožuje některé podniky a jejich oprávněné obchodní zájmy; zdůrazňuje, že všechny podniky na maďarském trhu by měly mít stejná práva a stejné povinnosti, pokud jde o podnikání, bez ohledu na to, zda je vlastní maďarští nebo jiní občané nebo maďarské či jiné subjekty, a že musí mít možnost spoléhat se na maďarskou vládu a její spravedlivou a předvídatelnou správu věcí veřejných;

6. je zděšen zprávami o způsobech zastrašování, jako jsou návštěvy tajné policie v kancelářích některých podniků a další formy nátlaku ze strany některých osob, o nichž je známo, že jsou spojeny s kruhy blízkými předsedovi vlády nebo s jeho kanceláří, jejichž cílem je dostat pod svou kontrolu ty části maďarského průmyslu, které jsou považovány za „strategické“; zdůrazňuje, že pro tyto „strategické“ oblasti průmyslu vláda často snižuje regulační normy nebo tyto oblasti od regulačních norem osvobozuje, a to i na základě práva hospodářské soutěže a prostřednictvím zvláštních právních režimů;

7. dále odsuzuje hlášené systematické praktiky diskriminující podniky v Maďarsku v určitých odvětvích, politicky motivované obchodní praktiky, které poskytují nespravedlivé výhody konkurentům, netransparentní a zmanipulované postupy zadávání veřejných zakázek, nabídky převzetí ze strany vlády a subjektů s vazbami na předsedu vlády a využívání finančních prostředků EU k obohacení politických spojenců vlády, což je v rozporu s pravidly EU v oblasti hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek; zdůrazňuje, že podniky, které se stávají terčem takových praktik, působí převážně v takových odvětvích, jako jsou telekomunikace, maloobchod, stavebnictví, doprava, sdělovací prostředky, vydavatelství, bankovnínictví a pojišťovnictví; je hluboce znepokojen rostoucí koncentrací podniků v rukou oligarchů napojených na současnou vládu, kteří veřejně dali najevo svůj záměr nakupovat v těchto odvětvích, jakož i praktikami zaměřenými na konkurenty těchto podniků; zdůrazňuje, že k diskriminačním opatřením patří svévolné právní předpisy, zvláštní požadavky při vydávání povolení, prodlužování dodatečných a dočasných daní v souvislosti s onemocněním COVID-19, například daně z obrátu v maloobchodním odvětví, registrační povinnosti týkající se dovozu a vývozu materiálů, nepřiměřené cenové stropy v maloobchodním prodeji potravin, rostoucí počet inspekcí a auditů a další zastrašovací praktiky;

8. připomíná, že v rámci uplatňování Smluv je v souladu s Listinou zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti a že svoboda usazování, volný pohyb služeb a volný pohyb kapitálu jsou základními svobodami jednotného trhu; zdůrazňuje, že pravidla týkající se rovného zacházení zakazují nejen zjevnou diskriminaci na základě státní příslušnosti nebo – v případě podniků – na základě jejich sídla, ale i všechny skryté formy diskriminace, které uplatněním jiných kritérií diferenciací ve skutečnosti vedou ke stejnému výsledku; zdůrazňuje, že řádné provádění pravidel hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek je rovněž v zájmu maďarských podniků;

9. vyjadřuje politování nad opakovaným využíváním vládních nařízení ke změně ročního rozpočtu Maďarska, na jejichž základě byl rozpočet Maďarska na rok 2022 upraven 95krát, čímž se zcela obchází běžný rozpočtový proces a úloha parlamentu a prakticky se znemožňuje demokratická kontrola plánování, plnění rozpočtu a kontroly výdajů z rozpočtu; považuje to za jasný důkaz nedostatečného řádného finančního řízení rozpočtu;

10. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že Rada nedosáhla smysluplného pokroku v probíhajících postupech podle čl. 7 odst. 1 SEU; opět vyzývá Radu, aby se zabývala veškerým novým vývojem, který má dopad na právní stát, demokracii a základní práva; znovu opakuje svou výzvu, aby se Rada zabývala doporučeními souvisejícími s tímto postupem, a zdůrazňuje, že jakékoli další odkládání takového jednání by znamenalo porušení zásady právního státu samotnou Radou, což by mohlo mít dlouhodobé a potenciálně neblahé důsledky; trvá na tom, aby byla respektována úloha a pravomoci Parlamentu;

11. podtrhuje důležitou úlohu předsednictví v Radě, které působí jako hybná síla práce Rady na právních předpisech EU, zajišťuje kontinuitu agendy EU a zastupuje Radu ve vztazích s ostatními orgány EU; klade si otázku, jak bude Maďarsko moci věrohodně plnit tento úkol v roce 2024 vzhledem k tomu, že nerespektuje právo EU a hodnoty zakotvené v článku 2 SEU ani zásadu loajální spolupráce; žádá Radu, aby co nejdříve nalezla vhodné řešení; připomíná, že jestliže nebude takové řešení nalezeno, mohl by Parlament přijmout vhodná opatření;

12. znovu vyzývá Komisi, aby k řešení zřejmého rizika závažného porušení základních hodnot Unie ze strany Maďarska plně využívala nástroje, které má k dispozici, k nimž patří zejména zrychlená řízení o nesplnění povinnosti, žádosti o předběžná opatření u Soudního dvora a opatření v souvislosti s neprovedením rozsudků Soudního dvora;

13. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že v určitých případech vznikl dojem, že některé legislativní akty navržené maďarskou vládou nebo přijaté maďarským Národním shromážděním byly dohodnuty s Komisí; naléhavě vyzývá Komisi, aby se zdržela jakýchkoli kroků nebo prohlášení, které by mohly naznačovat, že došlo k netransparentnímu jednání nebo dohodám, jež předjímají oficiální postoj orgánů; zdůrazňuje, že Komise je pověřena úkolem nezávisle a objektivně posuzovat, jak Maďarsko dodržuje milníky a podmínky, a nesmí se při tom zpronevěřovat demokracii, právnímu státu a základním právům;

14. vyjadřuje politování nad tím, že Parlament nemá o posouzení dodržování milníků a podmínek maďarskými orgány provedeném Komisí dostatek informací, což omezuje jeho schopnost vykonávat úlohu rozpočtového orgánu a orgánu příslušného k udělení absolutoria; vyjadřuje nespokojenost s tím, že Parlament se o tom, co Komise navrhuje od maďarských akceptovat orgánů nebo co od nich akceptuje, často dozvídá až z tisku nebo jiných zdrojů; očekává, že Komise bude Parlament a Radu rychle a pravidelně informovat o veškerém relevantním vývoji, zejména pokud nastanou nové skutečnosti, a připomíná Komisi zejména její právní povinnosti stanovené v čl. 25 odst. 2 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a v článku 8 nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu; upozorňuje, že transparentnost má význam i pro evropské občany, včetně maďarských občanů, kterých se celá záležitost přímo týká; vyzývá Komisi, aby před přijetím konečných rozhodnutí Parlament o svých záměrech informovala;

15. vyzývá Komisi, aby plně vykonávala úlohu strážkyně Smluv a aby dále objasňovala a vysvětlovala své postupy a kritéria pro posuzování příslušných podmínek, milníků, cílů a závazků podle nařízení o společných ustanoveních, nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, a to včetně úlohy útvarů, jednotlivých komisařů a sboru komisařů jako celku; očekává, že Komise zajistí, aby jakékoli posouzení právních předpisů připravovaných v Maďarsku bylo veřejně dostupné, aby se řídilo pouze veřejně dostupným návrhem a aby neproběhlo před veřejnou konzultací, a očekává, že konečné závěry odloží Komise až na dobu, kdy bude přijato, zveřejněno a přeloženo konečné znění; vyzývá Komisi, aby respektovala úlohu Parlamentu zakotvenou v uvedených nařízeních;

16. vítá přijetí opatření podle nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu a očekává, že Komise a Rada přijatá opatření nezruší dříve, než budou předloženy konkrétní důkazy o tom, že problémy, jež byly důvodem pro přijetí opatření, byly komplexně vyřešeny, tj. že se nápravná opatření přijatá maďarskou vládou ukázala být účinná i v praxi, a zejména že nebyla zjištěna žádná regrese u dříve přijatých opatření; zdůrazňuje, že pokud budou tato opatření v budoucnu změněna, měla by EU okamžitě zahájit opatření podle nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu; opakuje svůj postoj, že 17 opatření, která vyjednal Komise a maďarská vláda, nepostačuje k řešení stávajícího systémového rizika pro finanční zájmy EU; vyzývá Komisi, aby řádně posoudila nejnovější vývoj v oblasti legislativy a aby přijala okamžitá opatření podle nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu i v souvislosti s dalšími zbývajících porušeními zásad právního státu, zejména pak s těmi, jež se týkají nezávislosti soudnictví a dalších důvodů uvedených v dopise, který Komise zaslala Maďarsku dne 19. listopadu 2021;

17. opět vyzývá Komisi, aby zajistila, aby koneční příjemci nebo příjemci finančních prostředků EU nebyli – jak je stanoveno v čl. 5 odst. 4 a 5 nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu – o tyto prostředky připraveni; žádá Komisi, aby našla způsob, jak zajistit, aby se v případě, že vláda nebude na nedostacích týkajících se právního státu spolupracovat, dostaly finanční prostředky EU k občanům, podnikům, regionálním a místním orgánům, nevládním organizacím a dalším příslušným zúčastněným stranám; opakuje, že obzvláště tvrdě jsou v důsledku činnosti vlády zasaženy místní a regionální orgány, které jsou vedeny stranami, jež stojí vůči současné vládě v opozici;

18. zdůrazňuje, že na maďarských univerzitách musí být plně obnovena akademická svoboda a odstraněny všechny příležitosti pro politicky motivované zásahy do nezávislé činnosti veřejných orgánů či struktur správy aktiv, jako jsou svěrenské fondy ve veřejném zájmu;

19. očekává, že Komise zajistí, aby milníky (včetně těch, které jsou označovány jako „super milníky“) a cíle spojené s první žádostí Maďarska o platbu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost byly, jak to požaduje nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, uspokojivě splněny; očekává, že Komise bude pozorně sledovat veškeré změny opatření souvisejících s plněním každého milníku nebo cíle a že podnikne okamžité kroky, budou-li zjištěny důkazy o jejich neplnění; připomíná význam společné správy a skutečnost, že podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost by Maďarsko mělo zajistit, aby

byly do přípravy a provádění národního plánu pro oživení a odolnost odpovídajícím způsobem zapojeny regionální a místní orgány, občanská společnost a další příslušné zúčastněné strany; zdůrazňuje skutečnost, že místní a regionální orgány nebyly do přípravy národního plánu pro oživení a odolnost dostatečně zapojeny, byť to požaduje nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost; dále připomíná, že začlenění kapitoly REPowerEU do národního plánu pro oživení a odolnost bude vyžadovat doplňující konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami, což jim poskytne dostatek času k reakci;

20. trvá na tom, že klíčem k ochraně finančních zájmů EU je přiměřená kontrolní a auditní opatření; je toho názoru, že stávající auditní a kontrolní opatření, jež zavedly maďarské orgány, musí před vyplacením finančních prostředků EU vykazat konkrétní výsledky v praxi, zejména co do řešení systémových problémů a zaručení dostatečné spolehlivosti účtů; připomíná ustanovení Nástroje pro oživení a odolnost a pokyny přijaté Komisí, v nichž se uvádí, že přiměřené kontrolní a auditní systémy jsou podmínkou vyplacení jakýchkoli finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost a že jejich nesplnění by mělo vést k pozastavení celé splátky i všech budoucích splátek; vyzývá Komisi, aby stávající metodiku důsledně uplatňovala; bere na vědomí, že byly vytvořeny nové struktury, jako je Úřad pro prověřování bezúhonnosti, uznává jejich možný dopad na řešení stávajících problémů v oblastech souvisejících s kontrolou, auditem, zadáváním veřejných zakázek, střetem zájmů a dalšími relevantními oblastmi a netrpělivě očekává konkrétní a udržitelné výsledky v praxi; s ohledem na nedávné odstoupení několika členů pracovní skupiny pro boj proti korupci žádá, aby tyto nové zřízené struktury byly v zájmu plnění svých úkolů vybaveny odpovídajícími zdroji a byly dostatečně nezávislé (bez vládního nebo politického vlivu);

21. bere na vědomí schválení dohody o partnerství mezi Komisí a Maďarskem a schválení operačních programů; vítá, že bylo kriticky posouzeno, jak Maďarsko plní základní podmínky, zejména horizontální základní podmínku Listiny; očekává, že Komise před provedením příslušných plateb řádně posoudí, zda byly horizontální i tematické základní podmínky splněny, a že bude plnění těchto podmínek pozorně sledovat i nadále, po celé období financování; vyzývá Komisi, aby důkladně sledovala, zda jsou plně dodržovány zásady partnerství a horizontální zásady zakotvené v nařízení o společných ustanoveních;

22. zdůrazňuje, že opatření nezbytná pro uvolnění finančních prostředků EU, definovaná v příslušných rozhodnutích přijatých podle nařízení o společných ustanoveních, nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, musí být považována za jediný, ucelený balíček a že by neměly být prováděny žádné platby, pokud by došlo k pokroku v jedné nebo více oblastech, ale v jiné oblasti by stále přetrvávaly nedostatky; dále trvá na tom, že má-li se zabránit obcházení dohodnutých opatření ze strany orgánů, je nutné provádět odpovídající kontroly;

23. je i nadále odhodlán zajistit, aby se finanční prostředky EU dostaly do Maďarska, jakmile budou splněny příslušné podmínky; opakuje, že povinnost splnit požadavky stanovené v příslušných rozhodnutích přijatých podle nařízení o společných ustanoveních, nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu je úkolem maďarské vlády a že nesplnění těchto požadavků a příslušné negativní dopady – včetně absence nebo pozastavení závazků, zrušení závazků nebo finančních oprav – jsou přímým důsledkem toho, že vláda nesplnila své povinnosti;

24. trvá na tom, že je důležité, aby EU při obhajobě svých hodnot a zásad využívala všechny nástroje, které má k dispozici; zdůrazňuje, že pokud by nebyla aktivně prosazována příslušná opatření, hrozí, že by finanční prostředky EU mohly být zneužity, s ohledem na volební kontext, k ochraně zvláštních zájmů stávající politické a hospodářské moci; domnívá se, že provádění nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu v souvislosti s Maďarskem vymezí účinnost tohoto mechanismu jako takového a současně vytvoří precedent pro to, jak mají orgány EU zajišťovat ochranu finančních zájmů EU; zdůrazňuje, že kroky podniknuté k řešení porušování zásad právního státu mohou přispět ke zvýšení důvěry občanů v EU;

25. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a Organizaci spojených národů.